

Löneutveckling inom industrin

2001 och 2002

En rapport från Facken inom industrins lönestatistiska referensgrupp
Oktober 2003

Innehåll:

1. Källor och statistikproducenter.....	3
2. Parternas statistik.....	4
3. SCB:s konjunkturstatistik (månadsvis).....	5
4. SCB:s strukturstatistik (årsvis).....	6
5. Svenskt Näringsliv.....	10
6. LO:s rapport ”Löner år 2003” m.fl.	11
7. Slutsatser.....	12

1. Källor och statistikproducenter

Det finns fyra viktiga källor till lönestatistik för anställda inom den privata sektorn. Dessa är:

- SCB:s strukturlönestatistik
- SCB:s konjunkturstatistik
- Svenskt Näringslivs statistik
- De fackliga organisationernas egen lönestatistik

Av dessa är SCB:s strukturlönestatistik och Svenskt Näringslivs statistik snarlika. Lönebegreppen är desamma, men urvalet skiljer sig något åt.

Resultaten från dessa statistikkällor publiceras på följande sätt:

SCB:s strukturstatistik - SCB/MI Lönestatistisk årsbok
- SCB:s hemsida
- SCB:s statistiska meddelanden

SCB:s konjunkturstatistik - SCB:s statistiska meddelande
- SCB:s hemsida
- Medlingsinstitutets hemsida

Svenskt Näringsliv - Fakta om löner och arbetstider (årligt häfte)

Inom industrin samlar Metall, Sif och CF in egen lönestatistik, som också bearbetas och publiceras i olika former.

Facken inom industrin publicerar årligen från och med 2001 ”Löner inom industrin”.

LO publicerar numera också varje år en rapport. Den bygger i huvudsak på SCB:s strukturstatistik, som bearbetas av LO. För sista året brukar en prognos göras med hjälp av SCB:s konjunkturstatistik.

2. Parternas statistik

Löneökningar

Område	1998-2000	2001	2002
Verkstads, arbetare ¹	2,8	3,6	3,4
Verkstads, identiska ind. ²	+0,5	3,5	3,4
Stål- o Metall	2,7	3,3	2,8
Stål- o Metall, identiska ind. ²	+0,4	3,1	2,8
Papper- och Massa	2,9	3,7	3,1
Livs	2,5	2,9	4,4
Livs identiska ind.	-	3,4	
Skogs- o Trä	2,9	4,1	2,4
Industrifacket ³	-	4,2	3,8
Sif ⁴	3,9	5,0	3,6
Sif, okorr.	4,0	5,7	3,9
Sif, identiska individer	5,2	6,3	4,4
Sif, identiska ind., samma företag	5,1	6,1	4,3
CF ⁵	5,3	5,1	2,2
CF, okorr.	6,2	5,6	2,5
CF, samma företag ⁶	4,3	3,8	1,6

¹ På avtalsområdena Stål- och Metall och verkstadsindustrin ingår inte kostnaden för arbetstidsförkortning. På övriga LO-områden kan viss del av arbetstidsförkortningen ingå.

² Ökningen för identiska individer var 0,5 procent högre än för hela kollektivet för 1999 och 2000 på verkstadsavtalet. Uppgifter saknas för 1998. För åren 1998–2000 gäller höjningen alla identiska individer. För 2001 och 2002 är mätning gjord på identiska individer som är kvar på samma arbetsplats och har samma arbetstidsmått.

³ Sammanvägt av Kemisk industri + Allokemisk ind. + Tvätt + Byggnadsämne.

⁴ Sifs områden inom industrin. Korrigerat för förändringar i yrkesstruktur ALS (Arbetsgrupper för lönestatistik), som innehåller sex svårighetsnivåer. Kostnader för arbetstidsförkortning ingår i den mån man valt pengar.

⁵ Civilingenjörer inom industrin. Korrigerat med hänsyn till förändrad struktur utifrån indelning i år efter examen. Kostnader för arbetstidsförkortning ingår i den mån man valt pengar.

⁶ Nivåhöjningstal. Beräknade utifrån examensår och personer som är kvar i samma företag (uppgett att man inte bytt arbetsplats). Ej identiska personer.

3. SCB:s konjunkturstatistik

Ökning av genomsnittlig förtjänst

	1998	1999	2000	1998- 2000	2001	2002	Jan- feb 2003
Tillverkningsindustrin							
Arbetare	3,6	1,8	3,4	2,9	2,9	3,4	2,7
Tjänstemän	4,7	2,7	4,1	3,8	4,9	4,9	4,0
därav verkstadsindustrin							
Arbetare	4	1,9	3,7	3,2	2,5	3,0	2,1
Tjänstemän	5,3	2,2	4,7	4,0	5,7	4,0	4,0

Kommentarer

- Inklusive rörliga tillägg för tjänstemän.
- Inklusive övertidstillägg för arbetare.
- I konjunkturstatistiken ingår ob-, skift-, skiftforms- och övertidstillägg.
- Siffrorna för 2002 och 2003 är fortfarande preliminära och kan öka något på grund av retroaktiva tillägg.
- De ovan angivna siffrorna skiljer sig något från de siffror som Medlingsinstitutet publicerar på sin hemsida, vars siffror för perioden 1998–2000 är några tiondelar högre. Det beror på att de försökt ta hänsyn till kostnader för arbetstidförkortningar som inte fångas upp av lönestatistiken.

4. SCB:s årslönestatistik 2000-2002 – Privat anställda

Arbetare löneökning 2001

	Antal		TP	Lön för arbetad tid	Totallön
Samtliga näringsgrenar	1158600	2000	98,1	102,7	106,8
	1114200	2001	101,6	106,5	110,9
	-44400	ökning	3,6	3,7	3,8
Gruv- och tillverkningsindustri (SNI C+D) , samtliga	443100	2000	100,2	106,9	111,5
	412000	2001	103,5	110,3	115,1
	-31100	ökning	3,3	3,2	3,2
Verkstadsindustrin (SNI 28-35), samtliga	223800	2000	100,7	105,5	110,2
	202400	2001	104,2	108,6	113,3
	-21400	ökning	3,5	2,9	2,8
Verkstadsindustrin (SNI 28-35), dagarbetare	156700	2000	98,6	99,5	104
	142700	2001	102,5	103,4	107,9
	-14000	ökning	4,0	3,9	3,8
Tillverkning exkl. verkstad samtliga	214400	2000	99,4	107,9	112,5
	204900	2001	102,6	111,6	116,5
	-9500	ökning	3,2	3,4	3,6

Förklaring av lönebegrepp

Tid- och prestationslön avser överenskommen fast lön, fasta tillägg, ackordskompensation och rörlig lön. I rörlig lön ingår prestations- och ackordslön, provision, bonus, tantiem och dylikt.

Lön för arbetad tid avser tid- och prestationslön samt ob-/skifttillägg och tillägg för risk, smuts, värme och dylikt.

Totallön avser lön för arbetad tid samt (helglön i förekommande fall för arbetare), för- måner, jour- och beredskapsersättning, väntetids- och restidsersättning utanför ordinarie arbetstid.

Övertidstillägg ingår inte i tabellerna.

forts. SCB:s årslönestatistik

Arbetare löneökning 2002

	Antal		TP	Lön för arbetad tid	Totallön
Samtliga näringsgrenar	1 114 200	2001	101,6	106,5	110,9
	1 096 000	2002	104,6	109,6	114,0
	-18 200	ökning	3,0	2,9	2,8
Gruv- och tillverkningsindustri (SNI C+D), samtliga	412000	2001	103,5	110,3	115,1
	399 800	2002	106,7	113,5	118,4
		ökning	3,1	2,9	2,9
Verkstadsindustrin (SNI 28-35), samtliga	202400	2001	104,2	108,6	113,3
	191200	2002	107,3	111,5	116,3
		ökning	3,0	2,7	2,6
Verkstadsindustrin (SNI 28-35), dagarbetare	142700	2001	102,5	103,4	107,9
	135400	2002	105,7	106,6	111,2
		ökning	3,1	3,1	3,1
Tillverkning exkl. verkstad samtliga	204900	2001	102,6	111,6	116,5
	204000	2002	105,9	115,1	120,0
		ökning	3,2	3,1	3,0

forts. SCB:s årslönestatistik

Privat anställda tjänstemän 2001

		Antal	TP	Lön för arbetad tid	Totallön
Samtliga näringsgrenar	2000	1218000	23500	23700	24200
	2001	1242000	24800	25000	25500
	ökning	24000	5,5	5,5	5,4
Gruv- och tillverkningsindustri (SNI C+D), samtliga	2000	267000	25300	25400	25900
	2001	263400	26300	26400	27000
	ökning	-3600	4,0	3,9	4,2
Verkstadsindustrin (SNI 28-35), samtliga	2000	143800	25800	25900	26500
	2001	142200	27300	27300	27900
	ökning	-1600	5,8	5,4	5,3
Tillverkning exkl. verkstad samtliga	2000	122400	24600	24800	25300
	2001	119500	25200	25400	26000
	ökning	-2900	2,4	2,4	2,8

Förklaring av lönebegrepp

Tid- och prestationslön avser överenskommen fast lön, fasta tillägg, ackordskompensation och rörlig lön. I rörlig lön ingår prestations- och ackordslön, provision, bonus, tantiem och dylikt.

Lön för arbetad tid avser tid- och prestationslön samt ob-/skifttillägg och tillägg för risk, smuts, värme och dylikt.

Totallön avser lön för arbetad tid samt (helglön i förekommande fall för arbetare), förmåner, jour- och beredskapsersättning, väntetids- och restidsersättning utanför ordinarie arbetstid.

Övertidstillägg ingår inte i tabellerna.

forts. SCB:s årslönestatistik

Privat anställda tjänstemän 2002

		Antal	TP	Lön för arbetad tid	Totallön
Samtliga näringsgrenar	2001	1242000	24800	25000	25500
	2002	1267800	25400	25700	26300
	ökning		2,4	2,8	3,1
Gruv- och tillverkningsindustri (SNI C+D), samtliga	2001	263400	26300	26400	27000
	2002	262900	27400	27600	28200
	ökning		4,2	4,5	4,4
Verkstadsindustrin (SNI 28-35), samtliga	2001	142200	27300	27300	27900
	2002	143800	28400	28400	29000
	ökning		4,0	4,0	3,9
Tillverkning exkl. verkstad samtliga	2001	119500	25200	25400	26000
	2002	117300	26300	26500	27200
	ökning		4,3	4,3	4,6

5. Svenskt näringsliv

	1998–2001	2001	2002
<i>Arbetare</i>			
Hela Svenskt Näringsliv	3,3	4,4	3,2
Egentlig industri	3,0	3,7	3,1
Bygg	4,5	6,0	3,3
Varuhandel	3	3	4,2
Samfärdsel	3,3	3,5	2,7
<i>Tjänstemän</i>			
Hela Svenskt Näringsliv	4,7	4,4	3,7

Kommentar

Beräkningarna är gjorda på identiska arbetsplatser för arbetare. För tjänstemännen är de standardräknade med hänsyn till ålder, yrke och arbetstid (så kallade SÅYA-tal).

Spridning av löneökningarna

Svenskt Näringsliv har också en intressant redovisning av spridningen av löneutvecklingen mellan olika individer. Den visar att den vanligaste förekommande löneökningen för såväl arbetare som tjänstemän är en löneökning på mellan 2 och 4 procent.

Av redovisningen framgår också att det är fler tjänstemän som inte fått någon löneökning alls och också fler tjänstemän som får högre löneökningar. Redovisningen gäller alla avtalsområden inom Svenskt Näringsliv.

6. LO:s rapport "Löner år 2003" m.fl.

Utdrag ur LO:s rapport

Genomsnittlig ökning per år

	1995- 1997	1998- 2001	1994- 2002	2001	2002	Lön 2002 kr/mån
Tillverkningsindustrin						
Totalt	4,4	3,8	4,3	4,0	3,6	22 200
tjänstemän			4,8	4,2	4,4	28 100
arbetare			3,8	3,8	2,8	18 300
Verkstadsindustrin						
totalt			4,5	4,5	3,6	23 100
tjänstemän	4,4	4,6	5,1	5,2	4,3	29 000
arbetare	4,8	3,3	3,9	3,7	2,9	18 600
Privata sektorn						
totalt			4,3	4,8	3,3	22 400
tjänstemän	3,5	4,5	4,5	5,3	3,4	26 000
arbetare	4,0	3,6	3,9	4,0	3,0	18 100

Kommentarer

Källmaterial är SCB:s strukturlönestatistik 1994–2002. Materialet är inte standardräknat (det är det emellertid på offentliga sidan). För arbetarna är materialet (SCB:s strukturstatistik) justerat med hänsyn till arbetstidsmättet för arbetare.

Lönebegrepp = Tidlön + prestationslön + andra förmåner.

Källor

Siffror angivna med fet stil är tagna ur rapporten "Löner år 2003" bilaga 2 och övriga siffror ur och "Löner år 2001" och "Löner år 2002".

7. Slutsatser

Löneökningar inom industrin

	<u>2001</u>	<u>2002</u>
Löneökning arbetare	3,5–4,0 %	3,0–3,5 %
Löneökning tjänstemän	4,5–5,0 %	3,5–4,0 %

(I dessa siffror ingår endast i mycket begränsad utsträckning kostnader för arbetstidsförkortningen.)

Löneökningen 2001 är cirka en procentenhet mer än snittet för perioden 1998–2000. Löneökning för 2002 ligger nära den för perioden 1998–2000.

Den vanligaste förekommande ökningen såväl för arbetare som tjänstemän var 2001 mellan 3 och 4 procent och 2002 mellan 2 och 4 procent.

När det gäller genomsnittlig löneökning för identiska individer är höjningarna generellt sett högre för tjänstemännen än för arbetarna.

Tidigare perioder

För perioden 1998–2000 var löneökningarna för arbetare cirka 3 procent i snitt och för tjänstemän drygt 4 procent. För perioden 1995–1997 var löneökningarna för arbetare högre än de för tjänstemännen.

Övrigt

Skillnaderna mellan parternas statistik och SCB/Medlingsinstitutets konjunkturstatistik är ibland anmärkningsvärt stora. Exempelvis uppgick löneökningarna 2001 för arbetare inom verkstadsindustrin till 2,5 procent enligt SCB/MI:s konjunkturstatistik och 3,6 procent enligt Metall. Därtill ska läggas att avsikten med SCB/MI:s statistik är att även fånga upp kostnadseffekterna av arbetstidsförkortningar, vilket inte ska finnas med i Metalls statistik.